

EDUCATION

PAPER-II
AUG-17/13

OMR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--

Roll No. :

--	--	--	--	--

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

Name & Signature of the Invigilator

.....

.....

Time : 1½ Hours

No. of Printed Pages : 20

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty (50) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પચાસ (૫૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હ કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અધોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

EDUCATION

PAPER - II

શિક્ષણ

પેપર-II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** multiple-choice/assertion/reasoning questions/matching questions. Each question carries **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. Which of the following statements is correct ?

- (A) Philosophy is practical aspect while education is its theoretical aspect
- (B) Philosophy is theoretical aspect and education is its practical aspect
- (C) Both philosophy and education are practical aspects
- (D) Both philosophy and education are theoretical aspects

2. Formal methods of teaching and learning are opposed by :

- (A) Idealism
- (B) Realism
- (C) Naturalism
- (D) Pragmatism

1. નીચેનામાંથી કયું વિધાન સાચું છે?

- (A) તત્વજ્ઞાન વ્યવહારું પાસું છે જ્યારે શિક્ષણ તેનું સૈદ્ધાંતિક પાસું છે
- (B) તત્વજ્ઞાન સૈદ્ધાંતિક પાસું છે અને શિક્ષણ તેનું વ્યવહારું પાસું છે
- (C) તત્વજ્ઞાન અને શિક્ષણ બંને વ્યવહારું પાસાં છે
- (D) તત્વજ્ઞાન અને શિક્ષણ બંને સૈદ્ધાંતિક પાસાં છે

2. એ અધ્યયન-અધ્યાપનની ઔપચારિક પદ્ધતિઓનો વિરોધ કર્યો છે.

- (A) આદર્શવાદ
- (B) વાસ્તવવાદ
- (C) પ્રકૃતિવાદ
- (D) વ્યવહારવાદ

3. Freedom and self-discipline are emphasized by a teacher following the philosophy of :
- (A) Realism
(B) Idealism
(C) Existentialism
(D) Naturalism
4. Which philosophy will *not* oppose the learning of technology and computers ?
- (A) Idealism
(B) Existentialism
(C) Naturalism
(D) Marxism
5. The dualistic nature of reality is advocated by
- (A) Sankhya
(B) Islam
(C) Vedanta
(D) Jainism
3. ની તત્વજ્ઞાનને અનુસરતા શિક્ષક દ્વારા સ્વતંત્રતા અને સ્વયં શિસ્ત પર ભાર આપવામાં આવે છે.
- (A) વાસ્તવવાદ
(B) આદર્શવાદ
(C) અસ્તિત્વવાદ
(D) પ્રકૃતિવાદ
4. ટેકનોલોજી અને કમ્પ્યુટરના અધ્યયનનો કયું તત્વજ્ઞાન વિરોધ નહીં કરે?
- (A) આદર્શવાદ
(B) અસ્તિત્વવાદ
(C) પ્રકૃતિવાદ
(D) માર્ક્સવાદ
5. વાસ્તવિકતાની દ્વૈતવાદી પ્રકૃતિની હિમાયત
- (A) સાંખ્ય
(B) ઈસ્લામ
(C) વેદાંત
(D) જૈનદર્શન

6. The practical aspects of day-to-day affairs for a better life find favour in Buddhist school of
- (A) Sautantrik
(B) Hinyan
(C) Mahayan
(D) Vaibhashik
7. Which type of knowledge is supported by a teacher of Jain philosophy ?
- (A) Absolute knowledge
(B) Authoritative knowledge
(C) Multifaceted knowledge
(D) Worldly knowledge
8. Who advocated man-making education ?
- (A) Tagore
(B) Gandhiji
(C) Sri Aurobindo
(D) Vivekananda
6. બૌદ્ધ દર્શનની વિચારધારામાં બહેતર જીવન માટે રોજિંદા કાર્યોના વ્યવહારુ પાસાંની તરફેણ જોવા મળે છે.
- (A) સૌતાંત્રિક
(B) હિનયાન
(C) મહાયાન
(D) વૈભશિક
7. જૈન તત્વજ્ઞાનના શિક્ષક કેવા પ્રકારના જ્ઞાનને ટેકો આપે છે?
- (A) કેવળ જ્ઞાન
(B) અધિકૃત જ્ઞાન
(C) બહુઆયામી જ્ઞાન
(D) દુન્યવી જ્ઞાન
8. માનવ ઘડતરના શિક્ષણની હિમાયત કોણે કરી છે?
- (A) ટાગોર
(B) ગાંધીજી
(C) શ્રી અરવિંદ
(D) વિવેકાનંદ

9. Who saw the divine expression in nature ?
- (A) Dewey
(B) Rousseau
(C) Tagore
(D) Sri Aurobindo
10. "The teacher should use the language and statements which can be verified empirically." This is advocated by
- (A) Realists
(B) Pragmatists
(C) Logical positivists
(D) Marxists
11. All aspects of life and education should be drawn from this world." This view is supported by
- (A) Idealism
(B) Realism
(C) Pragmatism
(D) Naturalism
9. પ્રકૃતિમાં દેવી અભિવ્યક્તિ કોણે જોઈ?
- (A) ડ્યૂઈ
(B) રૂસો
(C) ટાગોર
(D) શ્રી અરવિંદ
10. "જેની પ્રયોગથી ખાતરી કરી શકાય તેવી ભાષા અને વિધાનો શિક્ષકોએ વાપરવા જોઈએ." આવી હિમાયત એ કરી.
- (A) વાસ્તવવાદીઓ
(B) વ્યવહારવાદીઓ
(C) તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદીઓ
(D) માર્ક્સવાદીઓ
11. "આ જગતમાંથી જીવન અને શિક્ષણનાં બધાં પાસાં બહાર લાવવા જોઈએ." આ દૃષ્ટિકોણને એ ટેકો આપ્યો છે.
- (A) આદર્શવાદ
(B) વાસ્તવવાદ
(C) વ્યવહારવાદ
(D) પ્રકૃતિવાદ

12. Who is *not* a logical positivist thinker ?

- (A) A.N. Whitehead
- (B) Bertrand Russell
- (C) A.J. Ayer
- (D) G.E. Moore

13. Sartre is a proponent of

- (A) Naturalism
- (B) Pragmatism
- (C) Existentialism
- (D) Constructivism

14. Which one of the following is a reason for low rate of education of SC/STs ?

- (A) Equality of opportunity
- (B) Poverty
- (C) Democracy
- (D) Social mobility

12. કોણ તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદી ચિંતક નથી?

- (A) એ.એન. વ્હાઈટહેડ
- (B) બર્ટ્રેન્ડ રસેલ
- (C) એ.જે. ઐયર
- (D) જી.ઈ. મૂર

13. સાર્ટ્રે એ નો પ્રણેતા છે.

- (A) પ્રકૃતિવાદ
- (B) વ્યવહારવાદ
- (C) અસ્તિત્વવાદ
- (D) સંરચનાવાદ

14. SC/STs ના શિક્ષણના નીચા દર માટેનું કારણ કયું છે?

- (A) સમાન તક
- (B) ગરીબી
- (C) લોકશાહી
- (D) સામાજિક ગતિશીલતા

15. Division of people based on their social status is known as

- (A) Social group
- (B) Social stratification
- (C) Social cohesion
- (D) Social mobility

16. Who is the father of Educational Sociology ?

- (A) George Payne
- (B) W.R. Smith
- (C) Lester Ward
- (D) AKC Ottaway

17. Equal opportunity in schooling implies :

- (A) Separate schools for the disadvantaged
- (B) Public-private partnership
- (C) Common school system
- (D) Privatisation of school system

15. સામાજિક દરજ્જાના આધારે લોકોનું વિભાજન એટલે

- (A) સામાજિક જૂથ
- (B) સામાજિક સ્તરીકરણ
- (C) સામાજિક સુસંબ્ધતા
- (D) સામાજિક ગતિશીલતા

16. શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રના પ્રણેતા કોણ હતા?

- (A) જ્યોર્જ પેન
- (B) ડબલ્યુ.આર. સ્મિથ
- (C) લેસ્ટર વોર્ડ
- (D) એ.કે.સી. ઓટાવે

17. શાળાના શિક્ષણમાં સમાન તક એટલે :

- (A) વંચિતો માટે જુદી શાળાઓ સ્થાપવી
- (B) શાસકીય અને ખાનગી સંસ્થાઓ વચ્ચે ભાગીદારી
- (C) સામાન્ય શાળા પ્રથા
- (D) શાળા તંત્રનું ખાનગીકરણ

18. "Giving facilities to learners as per their needs and requirements" is

.....

- (A) Equality
- (B) Equity
- (C) Brotherhood
- (D) Democracy

19. Which of the following factors influences social mobility ?

- (A) Geographical mobility
- (B) Religion
- (C) Secularism
- (D) Technology

20. Which of the following is a formal agency of education ?

- (A) Family
- (B) Community
- (C) Religion
- (D) School

18. "અધ્યેતાને તેમની જરૂરિયાતો અને આવશ્યકતા અનુસાર સુવિધા પૂરી પાડવી" એટલે

- (A) સમાનતા
- (B) સમતા
- (C) બંધુત્વ
- (D) લોકશાહી

19. સામાજિક ગતિશીલતા પર કયું પરિબલ અસર કરે છે?

- (A) ભૌગોલિક ગતિશીલતા
- (B) ધર્મ
- (C) બિનસાંપ્રદાયિકતા
- (D) ટેકનોલોજી

20. શિક્ષણની ઔપચારિક સંસ્થા કઈ?

- (A) કુટુંબ
- (B) સમુદાય
- (C) ધર્મ
- (D) શાળા

21. Which of the following is an indicator of social change ?
- (A) Conservation
(B) Transformation
(C) Transmission
(D) Socialisation
22. Acculturation means socialisation of the child into
- (A) Other cultures
(B) One's own culture
(C) Multiculture
(D) Hybrid culture
23. Which of the following is an indicator of individual modernity ?
- (A) High-rise buildings
(B) Well laid-out roads
(C) Secular attitude
(D) Good communication network
21. नीचेनामांथी सामाजिक परिवर्तननो सूचक कयो?
- (A) संगोपन
(B) रूपांतरण
(C) संप्रेषण
(D) सामाजिकरण
22. बाणकनुं सामाजिकीकरण अेटले तेनुं
- साथे संस्कृतिकरण.
- (A) अन्य संस्कृति
(B) पोतानी संस्कृति
(C) बहु-संस्कृति
(D) संकर-संस्कृति
23. व्यक्तिगत आधुनिकतानो सूचक कयो?
- (A) उंची ईमारतो
(B) सारा रस्ताओ
(C) बिनसांप्रदायिक वलण
(D) सुयोग्य प्रत्यायन जाल

24. Politics of education is concerned with
- (A) Policy-making in education
(B) Delinking education from politics
(C) Religion
(D) Caste
25. Article 46 is concerned with :
- (A) Women's education
(B) Education of the socially and educationally weaker sections
(C) Education in mother tongue
(D) Free and Compulsory education
26. Which of the following component is *not* included in the scope of educational psychology ?
- (A) Learning process
(B) Learning experiences
(C) Role of teachers
(D) Hereditary characteristics of the learner
24. શિક્ષણની રાજનીતિનો સંબંધ સાથે છે.
- (A) શિક્ષણ માટેનું ધારાધોરણ ઘડવું
(B) શિક્ષણ અને રાજનીતિ વચ્ચેની કડી તોડવા
(C) ધર્મ
(D) જ્ઞાતિ
25. બંધારણની કલમ ૪૬ નો સંબંધ સાથે છે.
- (A) સ્ત્રી-શિક્ષણ
(B) સામાજિક અને શૈક્ષણિક દૃષ્ટિએ નબળા લોકો માટે શિક્ષણ
(C) માતૃભાષામાં શિક્ષણ
(D) મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ
26. નીચેના પૈકી કયા ઘટકનો શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનના કાર્યક્ષેત્રમાં સમાવેશ થતો નથી?
- (A) અધ્યયન પ્રક્રિયા
(B) અધ્યયન અનુભવો
(C) શિક્ષકની ભૂમિકા
(D) અધ્યેતાના વારસાગત લક્ષણો

27. Motivation refers to
- (A) Willingness of learners
- (B) an internal condition of organism which directs action towards the goal
- (C) decision-making of learners
- (D) drive towards some general things

28. Operant conditioning is associated with
- (A) Hull
- (B) B.F. Skinner
- (C) E.P. Pavlov
- (D) E.L. Thorndike

29. Self-reporting technique of assessing personality is
- (A) Observation
- (B) Rorschach ink blot test
- (C) Questionnaire
- (D) Draw a man test

27. અભિપ્રેરણા એટલે
- (A) અધ્યેતાની સ્વેચ્છા
- (B) સજીવની ક્રિયાને લક્ષ તરફ દોરી જતી આંતરિક પરિસ્થિતિ
- (C) અધ્યેતાની નિર્ણયાત્મકતા
- (D) સામાન્ય બાબતો તરફની ગતિ

28. કારક અભિસંધાનનો સંબંધ સાથે છે.
- (A) હલ
- (B) બી.એફ. સ્કીનર
- (C) ઈ.પી. પાવલોવ
- (D) ઈ.એલ. થોર્નડાઈક

29. વ્યક્તિત્વ માપન માટેની સ્વમૂલ્યાંકન પ્રયુક્તિ
- (A) નિરીક્ષણ
- (B) રોરશાક શાહીના ડાઘા કસોટી
- (C) પ્રશ્નાવલી
- (D) માણસ દોરો કસોટી

30. Which of the following tools of collecting psychological information about pupils is most objective ?
- (A) Rating scale
(B) Interview
(C) Standardized test
(D) Projective Technique
31. "Sign learning" is one of the features of the theory propounded by
- (A) Pavlov
(B) Bruner
(C) Tolman
(D) Bandura
32. The most important factor in the cognitive development of child is
- (A) Physical environment
(B) Social status of the family
(C) Intellectual environment
(D) Educational status of parents
30. વિદ્યાર્થીઓની મનોવૈજ્ઞાનિક માહિતી એકત્રિત કરવા માટે નીચેના પૈકીનું કયું ઉપકરણ સૌથી વધુ અનાત્મલક્ષી છે?
- (A) ક્રમ માપદંડ
(B) રૂબરૂ મુલાકાત
(C) પ્રમાણિત કસોટી
(D) પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિ
31. "સંકેત અધ્યયન" એ દ્વારા પ્રતિપાદિત સિદ્ધાંતના લક્ષણો પૈકીનું એક છે.
- (A) પાવલોવ
(B) બ્રુનર
(C) ટોલમન
(D) બાન્ડુરા
32. બાળકના જ્ઞાનાત્મક વિકાસમાં સૌથી અગત્યનું પરિબળ છે.
- (A) ભૌતિક પર્યાવરણ
(B) કુટુંબનો સામાજિક દરજ્જો
(C) બૌદ્ધિક પર્યાવરણ
(D) માતા-પિતાનો શૈક્ષણિક દરજ્જો

33. "Introspection method" is mainly used in :

- (A) Functionalism
- (B) Behaviourism
- (C) Gestalt Psychology
- (D) Structuralism

34. The process by which a person maintains a balance between needs and circumstances that influence the satisfaction of those needs is called :

- (A) Adjustment
- (B) Motive
- (C) Involvement
- (D) Drive

35. According to whose theory, human behaviour is traced as a combination of the organism's inherited capabilities and past experiences ?

- (A) Social learning theory
- (B) Trait theory
- (C) Psycho-analytical theory
- (D) Humanistic theory

33. "આત્મનિરીક્ષણ પદ્ધતિ" નો મુખ્યત્વે માં ઉપયોગ થાય છે.

- (A) કાર્યવાદ
- (B) વર્તનવાદ
- (C) ગેસ્ટાલ્ટ મનોવિજ્ઞાન
- (D) સંરચનાવાદ

34. વ્યક્તિની જરૂરિયાતો અને તેના સંતોષને પ્રભાવિત કરતાં સંજોગો વચ્ચે સંતુલન જાળવવાની પ્રક્રિયા એટલે :

- (A) સમાયોજન
- (B) હેતુ
- (C) અંતર્ભાવિતતા
- (D) જુસ્સો

35. સજીવની આનુવંશિક ક્ષમતાઓ અને ભૂતકાલીન અનુભવોના સંયોજન તરીકે માનવ વર્તનને કોનો સિદ્ધાંત દર્શાવે છે?

- (A) સામાજિક અધ્યયન સિદ્ધાંત
- (B) લક્ષણ સિદ્ધાંત
- (C) મન:વિશ્લેષણાત્મક સિદ્ધાંત
- (D) માનવતાવાદી સિદ્ધાંત

36. The anarchic theory of intelligence is advocated by :

- (A) Spearman
- (B) Thorndike
- (C) Binet
- (D) Guilford

36. બુદ્ધિના અરાજકતા સિદ્ધાંતની ભલામણ દ્વારા થઈ છે.

- (A) સ્પીયરમેન
- (B) થોર્નડાઈક
- (C) બીનેટ
- (D) ગીલ્ફર્ડ

37. Transfer of learning occurs due to :

- (A) Associated cues
- (B) Identical elements
- (C) Logical relationships
- (D) Diversified relationships

37. અધ્યયનનું સંક્રમણ ને લીધે થાય છે.

- (A) સાહચર્ય સંકેતો
- (B) સમાન તત્ત્વો
- (C) તાર્કિક સંબંધો
- (D) વૈવિધ્યપૂર્ણ સંબંધો

38. The formula for z-score is

- (A) $\frac{X + M}{SD}$
- (B) $\frac{X - 2M}{SD}$
- (C) $\frac{X - 2M}{\sqrt{SD}}$
- (D) $\frac{X - M}{SD}$

38. z-score નું સૂત્ર

- (A) $\frac{X + M}{SD}$
- (B) $\frac{X - 2M}{SD}$
- (C) $\frac{X - 2M}{\sqrt{SD}}$
- (D) $\frac{X - M}{SD}$

39. Which formula is used to calculate standard error of mean ?

(A) $\frac{\Sigma X}{\sqrt{n}}$

(B) $\frac{\Sigma X^2}{n}$

(C) $\frac{SD}{n}$

(D) $\frac{SD}{\sqrt{n}}$

40. Which of the following is *not* an example of quantitative research ?

(A) Descriptive study

(B) Ethnography study

(C) Experimental study

(D) Causal-Comparative study

41. Which of the following is *not* a measure of central tendency ?

(A) Mean

(B) Range

(C) Median

(D) Mode

39. सरासरी-नी प्रमाणात्मूल शोधवा माटे कया सूत्र-नो उपयोग करशो?

(A) $\frac{\Sigma X}{\sqrt{n}}$

(B) $\frac{\Sigma X^2}{n}$

(C) $\frac{SD}{n}$

(D) $\frac{SD}{\sqrt{n}}$

40. नीचे-नामांथी कयुं संप्यात्मक संशोधन-नुं उदाहरण नथी?

(A) वर्णनात्मक

(B) नृवंशशास्त्र

(C) प्रायोगिक

(D) कारण-तुलनात्मक

41. नीचे-नामांथी कयुं मध्यवर्ती स्थिति-नुं माप नथी?

(A) मध्यक

(B) विस्तार

(C) मध्यस्थ

(D) बहुलक

42. There will be no significant difference in the mean achievement in mathematics of boys and girls. This is an example of

- (A) Directional hypothesis
- (B) Null hypothesis
- (C) Alternative hypothesis
- (D) Research hypothesis

43. Which of the following is *not* a measure of internal consistency reliability ?

- (A) Split-half
- (B) Cronbach's Alpha
- (C) Test-retest
- (D) Rational equivalence

44. Which *one* of the following is a non-parametric statistical technique ?

- (A) *t*-test
- (B) F-test
- (C) Chi-square test
- (D) Pearson's '*r*'

42. છોકરાઓ અને છોકરીઓના ગણિત વિષયમાં શૈક્ષણિક સિદ્ધિના મધ્યકમાં સાર્થક તફાવત નહીં હોય. આ નું ઉદાહરણ છે.

- (A) દિશાસૂચક ઉત્કલ્પના
- (B) શૂન્ય ઉત્કલ્પના
- (C) વૈકલ્પિક ઉત્કલ્પના
- (D) સંશોધન ઉત્કલ્પના

43. નીચેનામાંથી કયું માપન આંતરિક સાતત્ય વિશ્વસનીયતાનું નથી?

- (A) અર્ધ-વિચ્છેદ
- (B) ક્રોન બેકનો આલ્ફા
- (C) કસોટી-પુનઃ કસોટી
- (D) તાર્કિક સમાનતા

44. નીચેનામાંથી કઈ બિન-પ્રાયલીય આંકડાશાસ્ત્રીય કસોટી છે?

- (A) ટી-કસોટી
- (B) એફ-કસોટી
- (C) કાય-વર્ગ કસોટી
- (D) પિયરસનનો '*r*'

45. Which scale has true zero ?

- (A) Ratio scale
- (B) Ordinal scale
- (C) Nominal scale
- (D) Interval scale

46. The major aim of applied research is :

- (A) Generalisation
- (B) Developing laws
- (C) Developing principles
- (D) Developing theories

47. Which of the following is a technique of data collection ?

- (A) Rating scale
- (B) Questionnaire
- (C) Interview
- (D) Opinionnaire

45. કઈ માપન પદ્ધતિમાં નિરપેક્ષ શૂન્ય છે?

- (A) ગુણોત્તર માપ પદ્ધતિ
- (B) ક્રમાંક માપ પદ્ધતિ
- (C) ઓળખ માપ પદ્ધતિ
- (D) અંતરાલ માપ પદ્ધતિ

46. ઉપયોજીત સંશોધનનો મુખ્ય હેતુ

- (A) સામાન્યીકરણ
- (B) નિયમો વિકસિત કરવા
- (C) પ્રતિમાન વિકસિત કરવા
- (D) તાત્વિક સિદ્ધાંત વિકસિત કરવા

47. નીચેનામાંથી માહિતી એકત્રીકરણ માટેની પ્રવિધિ કઈ છે?

- (A) ક્રમમાપદંડ
- (B) પ્રશ્નાવલિ
- (C) મુલાકાત
- (D) અભિપ્રાયાવલિ

48. There are 600 men and 400 women in a population. Of these, 60 men and 40 women are randomly selected to form a sample. This sampling technique is known as
- (A) Systematic
(B) Quota
(C) Stratified
(D) Purposive
49. Academic achievement of boys will be less than girls. For testing this hypothesis, the following is to be used :
- (A) Correlation
(B) Partial Correlation
(C) Two-tailed test
(D) One tailed test
50. Ten students of school No. 5 of Nagar Prathamik Shikshan Samiti are weak in mathematics. Which research method can be used for this problem ?
- (A) Action research
(B) Experimental
(C) Survey
(D) Historical
48. એક વ્યાપવિશ્વમાં 600 પુરુષો અને 400 મહિલાઓ છે. એમાંથી નમૂના માટે 60 પુરુષો અને 40 મહિલાઓ યાદૃચ્છિક રીતે પસંદ કર્યાં. આ નમૂના પસંદગીની પ્રવિધિને
- (A) યોજનાબદ્ધ
(B) નિયત-હિસ્સા નમૂના પદ્ધતિ
(C) સ્તરીકૃત
(D) સહેતુક
49. છોકરાઓની શૈક્ષણિક સિદ્ધિ છોકરીઓ કરતાં ઓછી હશે. આ ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી માટે નીચેનામાંથી શું વાપરશો?
- (A) સહસંબંધ
(B) આંશિક સહસંબંધ
(C) દ્વિ-પૃષ્ઠીય કસોટી
(D) એક-પૃષ્ઠીય કસોટી
50. નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિના શાળા ક્રમાંક પાંચના દસ વિદ્યાર્થીઓ ગણિતમાં નબળા છે. આ સમસ્યા માટે કયું સંશોધન હાથ ધરી શકાય?
- (A) ક્રિયાત્મક
(B) પ્રાયોગિક
(C) સર્વેક્ષણ
(D) ઐતિહાસિક

ROUGH WORK

SEAL